

Буковинський державний
медичний університет

Міністерство охорони здоров'я
України

Департамент охорони здоров'я
Чернівецької обласної
військової адміністрації

МАТЕРІАЛИ

науково-практичної конференції
з міжнародною участю

**“СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ДІАГНОСТИКИ, ЛІКУВАННЯ ТА
ПРОФІЛАКТИКИ ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЧНОЇ ПАТОЛОГІЇ
В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ”**

29-30 вересня 2022 року
м. Чернівці

Чернівці
2022

УДК: 616.5+616.97]-036-07-08-084(063)
С 91

“Сучасні підходи до діагностики, лікування та профілактики дерматовенерологічної патології в умовах реформування медичної галузі”: Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Чернівці, 29-30 вересня 2022 року). Чернівці: БДМУ, 2022. 176 с. *(Затверджено вченою радою Буковинського державного медичного університету 22 вересня 2022 року, протокол № 3).*

У збірнику представлено матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю “Сучасні підходи до діагностики, лікування та профілактики дерматовенерологічної патології в умовах реформування медичної галузі”. Розглядаються актуальні аспекти діагностики, лікування та профілактики поширених інфекційних і неінфекційних дерматозів та інфекцій, що передаються статевим шляхом, шляхом застосування у медичній практиці новітніх методів діагностики та сучасних засобів системної та топічної терапії, призначення яких базується на засадах доказової медицини, а також актуальні питання оптимізації викладання дерматовенерології здобувачам медичної освіти з урахуванням реформування медичної галузі.

Наукові рецензенти: професор Ольга ДЕНИСЕНКО
доцент Михайло ПЕРЕПІЧКА

Організатори конференції не завжди поділяють думку учасників. У збірнику максимально точно відображається орфографія та пунктуація, запропонована учасниками.

ISBN 978-617-519-003-6

© Буковинський державний
медичний університет, 2022

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДОКАЗОВОЇ МЕДИЦИНИ: СИСТЕМАТИЧНИЙ ОГЛЯД ТА МЕТА-АНАЛІЗ

Фаленчук Олеся,
ад'юнкт-професор,
університет Торонто,
м. Торонто, Канада

Доказова медицина є стандартом в прийнятті медичних рішень щодо вибору методик профілактики, діагностики та лікування хворих у Західному світі. Вона базується на наукових дослідженнях із застосуванням статистичних методів оцінки ймовірності ефективності та ризику і дозволяє приймати оптимальні клінічні рішення [1].

Різні види наукових медичних досліджень мають різну ступінь доказовості [2]. Наприклад, опис клінічних випадків має меншу ступінь доказовості порівняно з рандомізованими клінічними дослідженнями. Систематичний огляд та мета-аналіз – це наукові методики, які мають найвищий ступінь доказовості [3]. Систематичний огляд – це синтез опублікованих оригінальних досліджень з метою одержання єдиного висновку на базі результатів багатьох досліджень. Ця наукова методика використовує цілий ряд принципів, які дозволяють включати лише дослідження з високим рівнем доказовості у систематичний огляд та виключити випадкові та систематичні помилки. Мета-аналіз – це методика статистичної обробки даних зібраних у ході систематичного огляду.

Систематичний огляд покликаний забезпечувати повний, вичерпний огляд сучасної літератури, що відноситься до певної теми. Першим кроком у проведеному систематичному огляді є формулювання наукового питання для пошуку. Популярним є метод PICOS (Population, Intervention, Control, Outcomes, Study Design), в якому дослідники повинні визначити популяцію, вид медичної інтервенції, тип контрольної групи, медичні показники та тип медичного дослідження для пошуку літератури [4]. Наприклад, питання для пошуку може

бути сформульоване як “Чи допомагає препарат, що містить бетаметазон та саліцилову кислоту краще в порівнянні з препаратом, що містить лише бетаметазон у зменшенні площі псоріатичної висипки у жінок клімактеричного віку?”. У цьому прикладі популяцію складають жінки клімактеричного віку, препарат, що містить бетаметазон та саліцилову кислоту є медичною інтервенцією, жінки, які використовують препарат, що містить бетаметазон є контрольною групою, площа псоріатичної висипки є медичним показником, та рандомізовані клінічні дослідження є типом досліджень для включення у систематичний огляд.

Сформульовані PICOS є основою для ретельного формування методики пошуку літератури. Пошук літератури здійснюється з використанням як бібліотечних баз даних (EBSCO, ProQuest, OVID), так і більш загальних пошукових баз літератури (Web of Science, Scopus, Google Scholar). На додаток, пошук так званої “сірої” літератури (неопубліковані наукові звіти, дисертації, тези конференцій, бази даних зареєстрованих рандомізованих клінічних досліджень тощо) також необхідний. Крім того, рекомендуються ручні методи пошуку, які включають перегляд основних наукових журналів по тематиці, а також літератури процитованої у знайдених релевантних дослідженнях [5].

Пошук літератури зазвичай включає велику кількість нерелевантних джерел. Тому, на наступному етапі, всі результати пошуку скануються на предмет їх релевантності. Цей процес включає два етапи. На першому етапі скануються лише назви та анотації статей. Ті дослідження, які пройшли перший етап сканування, проходять повне сканування тексту. Зазвичай, сканування проводиться одночасно двома науковцями для забезпечення достовірності цього процесу.

При прийнятті рішень про релевантність тих чи інших досліджень, науковці керуються критеріями, які вони формулюють на початковому етапі. Ці критерії можуть включати PICOS, а також інші характеристики досліджень, такі як роки, країни та мови публікації статей.

Наступним етапом систематичного огляду є ретельне перечитування кожного вибраного дослідження і створення бази даних з характеристиками кожної публікації, а також результати статистичних аналізів. Ця база даних далі стає основою для проведення мета-аналізу. Методика мета-аналізу дозволяє вирахувати єдиний статистичний результат на базі багатьох подібних досліджень. При цьому кожне дослідження має різний вплив на кінцевий результат в залежності від величини вибірки, що використовувалася. Таким чином досягається високий ступінь доказовості даної методики [6].

Кожне клінічне дослідження, що включається у систематичний огляд, оцінюють за шкалою якості методики. Систематичні огляди у медичній науковій галузі керуються принципами Cochrane Review [7]. Звітування результатів систематичного огляду керуються принципами PRISMA [8].

Опубліковані систематичні огляди дозволяють лікарям та іншим медичним працівникам значно звузити пошук сучасної літератури для прийняття клінічних рішень, покращення професійного рівня та використання лише методик, ефективність яких доведена. Це дозволяє зекономити час, людські та фінансові ресурси системи охорони здоров'я.

Література.

- [1] Sackett D.L., Rosenberg W.M., Gray J.A., Haynes R.B., Richardson W.S. (1996). *Evidence-based medicine: What it is and what it isn't*. BMJ. 312 (7023): 71–72.
- [2] Murad M.H., Asi N., Alsawas M., et al. (2016). *New evidence pyramid*. BMJ Evidence-Based Medicine. 21:125-127.
- [3] Linares-Espinós E., Hernández V., Domínguez-Escrig J.L., Fernández-Pello S., Hevia V., Mayor J., Padilla-Fernández B., Ribal M.J. (2018). *Methodology of a systematic review*. Actas Urol Esp (Engl Ed). 42(8): 499-506.
- [4] Methley A.M., Campbell S., Chew-Graham C., McNally R., Cheraghi-Sohi S. (2014). *PICO, PICOS and SPIDER: A comparison study of specificity and sensitivity in three search tools for qualitative systematic reviews*. BMC Health Serv Res. 14(1): 1-10.

- [5] Bearman M., Dawson P. (2013). *Qualitative synthesis and systematic review in health professions education*. Medical Education. 47 (3): 252–260.
- [6] Lipsey, M. W., & Wilson, D. B. (2001). *Practical meta-analysis*. SAGE publications, Inc.
- [7] Higgins J.P., Thomas J., Chandler J., Cumpston M., Li T., Page M.J., Welch V.A., eds. (2019). *Cochrane Handbook for Systematic Reviews of Interventions*. training.cochrane.org
- [8] *Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses: The PRISMA Statement*. www.equator-network.org.